

Тема проекту:

“Від праці над собою до спільного діяння”

Учасники:

Учні 1(5)-А

Тернопільської Української гімназії ім І. Франка

Координатор:

Сампара О. В.

Девіз.

**Бджолиний рій навчає жити у праці та
справедливо.**

Народна мудрість

План проекту

I. Обґрунтування проекту та його складові

1. Мета проекту
2. Завдання
3. Актуальність
4. Умови реалізації
5. Учасники та виконавці
6. Очікувані результати
7. Принципи реалізації
8. Методи реалізації проекту
9. Теоретична основа
10. Проблема
11. Характеристика проекту

II. Етапи проекту

1. Проблемно-цільовий етап
2. Підготовчий етап
3. Етап розробки сценарію й технічного завдання
4. Етап практичної роботи (розв'язування проблеми)
5. Етапи попереднього захисту
6. Етап презентації - публічного захисту проекту
7. Оцінювання успішності проекту

III. Зміст проекту

1. Науково-методичний блок
2. Блок “ Наша пасіка ”
3. Психолого-педагогічний блок

IV. Джерела використаної літератури

Мета проекту:

створення партнерської
атмосфери в гімназійному
колективі 1(5)-А класу на основі
творчого успіху через
взаємодопомогу,
взаєморозуміння

розвиток суспільної
ініціативності, відповідальності
через активну громадянську
позицію

забезпечення умов розвитку
індивідуальних здібностей і
талантів для досягнення
спільного успіху

Завдання проекту:

Розглянути педагогічні засади розвитку партнерських стосунків у колективі гімназистів-першокласників

розробити й апробувати систему з згуртування колективу через творчий успіх

показати можливості спеціально організованої системи роботи класу в системі виховної роботи Ірнопільської Української гімназії ім. Ів. Франка "Кроки духовного самовиховання гімназиста"

розробити програму спільних дій батьків, учнів і вчителів традиційні заходи, акції, свята, тощо)в

Актуальність проекту:

Розробка проекту “Від праці над собою до спільного діяння” обумовлена сучасними тенденціями розвитку учнівських колективів на основі партнерських стосунків через соціалізацію талантів особистості.

Обґрунтування проекту

Проблема становлення партнерських стосунків у різних ланках сучасного життя набуває все більшої практичної значущості й актуальності. Партнерство в стосунках між людьми є гарантом їх продуктивної взаємодії, одним із гнучких способів конструктивного вирішення проблем, а також психологічним показником рівня особистісного і професійного зростання людини.

Сучасні шляхи і форми організації учнівського колективу дозволяють використовувати гуманістичні ідеї співпраці, співтворчості у спільній діяльності не тільки дітей між собою в педагогічному процесі, але і в ігровій діяльності та у співпраці з дорослими, скріпленому взаємопорозумінням, можливість особистісного самовираження та самореалізації. А тому в

сучасних умовах партнерські стосунки в колективі є одним із шляхів підвищення ефективності його діяльності.

Очікувані результати

виховання цілісної особистості,
взаєморозуміння, взаємоповага,
толерантність

володіння навичками ділової
комунікації, реальної взаємодії,
інформаційного обміну

Принципи реалізації проекту:

гуманізму

демократизму

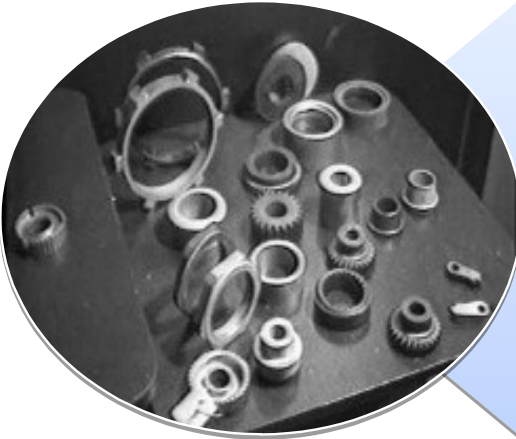

соціалізації

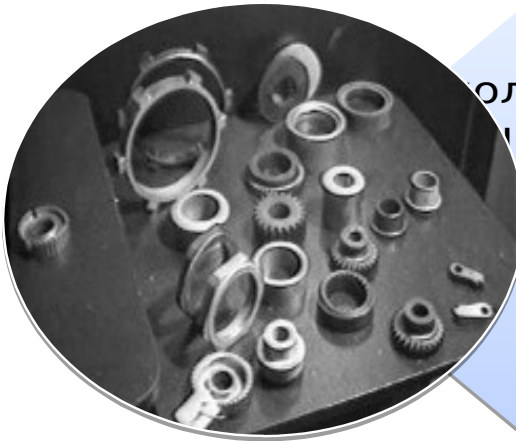

доцільності

Методи реалізації проекту:

наукова робота.
Спостереження.
Психолого - педагогічне
проектування

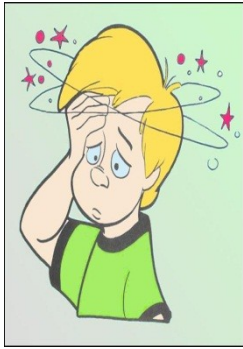

колективні творчі справи.
Інтерактивні методи.
Соціодрама.
Тренінги.
Гра.

Теоретична основа проекту

Теоретичну основу проекту складають положення психолого-педагогічної науки про соціальну сутність виховання (І. Бех, Л. Виготський, І. Кан); особливості розвитку особистості в підлітковому віці (Л. Божович, Д. Ельконін, В. Петровський) специфіки партнерської взаємодії в учнівських колективах (Н. Пов'якель, О. Коханова).

Проблема, над якою працює класний колектив

Формування гуманістичного середовища на основі партнерських стосунків в учнівському колективі через соціалізацію талантів особистості

Умови реалізації проекту:

творча реалізація здібностей
кожного вихованця як умова
розвитку колективної співтворчості

врахування індивідуальних
особливостей учнів при визначенні
рольового місця в колективній
взаємодії

управлінська режисура в
постановці процесу колективної
діяльності

комфортність перебування в
колективі однолітків

Характеристика проекту:

- за методом:
  - творчо-інформаційний
  - діяльнісний, орієнтований на самовиховання
- за кількістю учасників:
  - колективний (34 гімназисти 1(5)-А)
- за терміном виконання:
  - довготривалий
- за ступенем самостійності:
  - експериментально-дослідницький
- за змістом:
  - над предметний

Учасники проекту:

**Бджоли - символ творчої
діяльності, працьовитості,
невтомності**

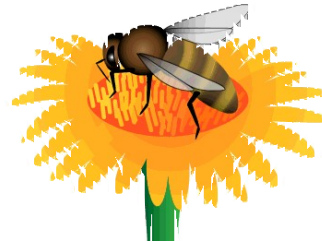

Роль колективу, його вплив на особу кожного учня не є закономірними. Оскільки кожен учень щодня перебуває в класі, то й клас (свідомо чи несвідомо) впливає на нього. А. С. Макаренко визначив закони життя дитячого колективу: мажорний

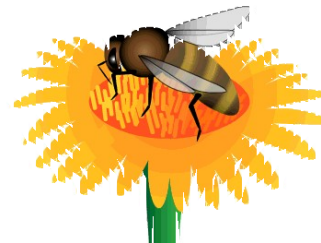
настрій, постійна бадьорість, готовність вихованців до дії, почуття власної гідності, гордість за свій колектив, уявлення про його цінність, активність, звичка до стриманості в словах, проявах емоції, рухах. Основним законом колективу є рух.

Квіти - джерело наснаги

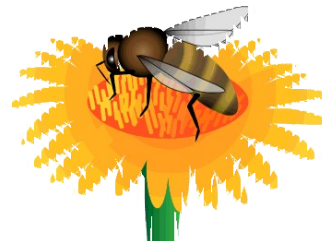
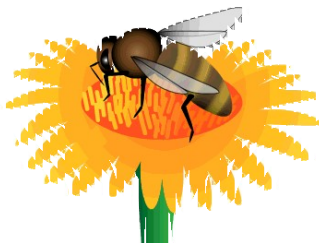
Ситуації успіху

Волонтерські акції

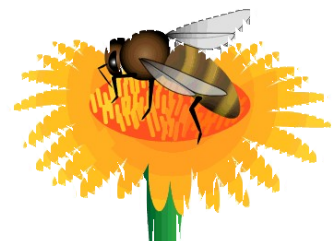

Гімназія

Пошукові експедиції

Позашкільні заходи

Сім'я – один із найдавніших соціальних інститутів: Сім'я є осередком суспільства, і на її функціонування впливають усі соціально-економічні й культурні процеси (як позитивні, так і негативні), що

відбуваються в ньому. На сім'ю та її моральний стан безпосередньо впливають фактори навколишнього середовища. Життя сім'ї характеризується матеріальними й духовними процесами.

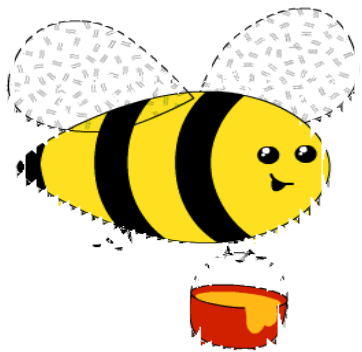
Основне завдання гімназії – навчити і виховувати дітей, забезпечити їх протягом навчального періоду якісними знаннями, які вони могли б успішно реалізувати в майбутньому.

Одним із дієвих прийомів стимулювання до навчання є створення ситуації успіху, що досягається і через ігрові технології. Саме вони об'єднують у собі як емоційні (ситуація успіху, цікавість, моменти змагань), так і проблемно-пошукові (ситуація вибору, самоаналіз і т.д.) стимули.

Пилок - дар природи

Видатні природні здібності людини до діяльності в якійсь галузі та уміння, які розвиваються з набуттям навичок і досвіду, – це талант. Він обумовлює високий рівень розвитку соціальних здібностей, які дають людині змогу успішно, самостійно й оригінально виконати певну складну діяльність. Слово походить від міри ваги “талант”. На поч. 1980-х років Говард Гарднер написав книгу “Структура розуму”, в якій визначив типи таланту:

фізичний (ним наділені спортсмени , танцюристи)

просторовий (властивий дизайнерам, художникам)

цифровий (характерний для математиків)

Особистісний або емоційний (відповідає за те, що людина говорить собі сама)

вербально-лінгвістичний (відповідає за здатність писати, читати, властивий жур

міжособистісний (властивий помічникам, ораторам, творцям, акторам)

слуховий (музиканти, лінгві

Талант навколишнього середовища (дресирувальники, землероби)

підприємницький (менеджер н ом і грошима)

Стільники - колективна творча праця.

Одним із підходів до виховання є методика КТС - методика людяності, творчості, діяльності.

Методика КТС - це спосіб організації дитячого колективу, за якого діти та дорослі як товариші по спільній справі планують свою діяльність через накопичення, осмислення та вибір думок, припущень, ідей кожного, формуючи стосунки дружби, поваги, взаєморозуміння, турботи.

Головне - навчити дитину піклуватися про себе, про товариша, про свій колектив, про близьких та далеких людей у конкретних практичних соціальних ситуаціях. Робота розпочинається з планування. Обов'язково підводяться підсумки кожної колективної справи.

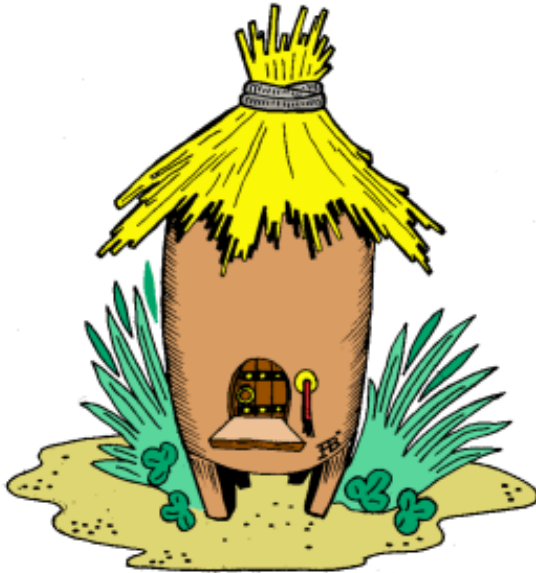
Вулик - творчий центр

Успіх залежить від того, наскільки вулик сприяє розвитку сім'ї й прояву її продуктивних якостей.

Народна мудрість

Творчі центри

1. Центр «Мандри» – відповідає за краєзнавчо-туристичну роботу, займається підбором інформації про цікаві та корисні екскурсії, участь у РУМі «Моя земля – земля моїх батьків».

2. Центр «Намисто» – відповідає за організацію та проведення свят, допомагає у підборі матеріалів для написання сценаріїв. Займається дизайном класу, гімназії в цілому.

3. Центр «Інформ Еліт» – відповідає за проведення інформаційних годин класу, підготовку матеріалів і випуск класних тематичних постерів, перевірку стану навчальних підручників.

4. Центр «Турбота» – відповідає за організацію благодійних акцій, співпрацю з ветеранами війни та праці, вчителями-пенсіонерами.

5. Центр «Джерело» – відповідає за екологічну роботу в класі, його санітарний стан, проведення бесід щодо здорового способу життя.

6. Центр «Берегиня» – відповідає за участь у позашкільних фольклорних заходах, гуртках, пошукові фольклорні експедиції.

(Див. додаток 7)

Пасічник - фасилітатор

Необхідність гуманістичної спрямованості освіти вперше обґрунтував один із лідерів гуманістичного напрямку Карл Роджерс (1902 - 1987рр., США). Учителя – людину, яка створює атмосферу полегшення, називають фасилітатором. Умови, що створюють цю атмосферу, не залежать від знань та інтелекту вихователя. Від нього вимагається одне: наголошувати вихованцю, що його люблять, ним цікавляться, ним займаються.

Найважливішими етапами фасилітатора є емпатія (здатність педагога ідентифікувати себе з учнем, стати на його позицію, розділити інтереси і турботи, радощі й розчарування, безумовне схвалення особистості вихованця, аутентичність).

Модель освіти К. Роджерса - модель концентрації на особистість.

Пасічник -фасилітатор:

Пасічник -фасиліта тор

- ☐ Поважає себе і вихованців
- ☐ Несе відповідальність за навчання і виховання
- ☐ Керується власним досвідом
- ☐ Учень будує і розвиває власну програму самостійно або спільно з іншими
- ☐ У класі поступово створюється клімат, який полегшує навчання
- ☐ Самодисципліна змінює зовнішню дисципліну
- ☐ Учень сам цінує рівень навчання і виховання
- ☐ Результати вимірюються тим, чи зробив учень помітний крок уперед

Мед – продукт співробітництва

М – ментальний, усвідомлений

Е – енергетичний, дієвий,
активний

Д – динамізм, рух уперед

Найвищим рівнем діяльності й узгодженості є співробітництво. Ця модель передбачає установку педагога на партнерство в спілкуванні, партнерські стосунки в колективі. Це сприяє виникненню колективу, в якому кожна дитина відчуває свою захищеність і впевненість у тому, що її почують, зрозуміють і дадуть можливість самовиразитися. Джерелом динамічного розвитку такого колективу особистостей виступає творчість як процес самореалізації. У такому колективі формується людина, налаштована на співпрацю, толерантна, та, що порадить, співпереживатиме та критично мислитиме.

Психолого-педагогічний блок проекту

«Від праці над собою до спільного діяння»

Автор проекту: Сампара О.В.

Актуальність проекту

Розробка проекту "Від праці над собою до спільного діяння" обумовлена сучасними тенденціями розвитку учнівських колективів на основі партнерських стосунків через соціалізацію талантів особистості.

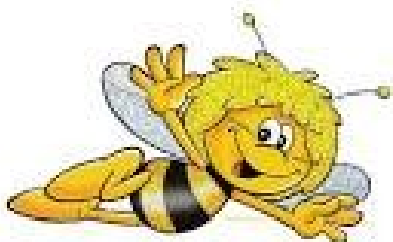
Мета:

створення партнерської атмосфери в гімназійному колективі

1-А класу на основі творчого успіху, через взаємну допомогу, взаєморозуміння; розвиток суспільної ініціативності, відповідальності через активну громадську позицію; забезпечення умов розвитку індивідуальних здібностей і талантів для досягнення спільного успіху.

Завдання:

- 1.Розглянути педагогічні засади розвитку партнерських стосунків у колективі гімназистів-першокласників;
- 2.Розробити і апробувати систему із згуртування колективу через творчий успіх;
- 3.Розробити програму спільних дій батьків, учнів, вчителів;
- 4.Показати можливості спеціально організованої системи роботи класу в системі виховної роботи Тернопільської Української гімназії ім. І.Франка "Кроки духовного самовизначення гімназиста".

Модулі

№п/п	Назва	Кільк. год.
1	Для людини - рідний край, а для бджоли - квітковий рай (психолого-педагогічний супровід учнів).	20
2	Бджола - праця, а мед – любов (залучення до КТС).	18
3	Пасіку - до медоносів підвезеш - меду набереш (співпраця з батьками).	8
4	У пасічників одна мова : пасіка і мед (психолого-педагогічне проектування).	9
	Всього:	55

Модуль 1

*Для людини - рідний край,
а для бджоли - квітковий рай*

Мета:

Створення умов для оптимізації особистісного розвитку та адаптації п'ятикласників; підвищення психологічної стійкості; відпрацювання життєвих навичок, які сприяють ефективному спілкуванню і встановленню позитивних партнерських міжособистісних стосунків; формування навичок, які сприяють формуванню позитивної самооцінки та підтриманню емоційної рівноваги; формування дружнього згуртованого учнівського колективу; профілактика "зриву адаптації" і стресів.

Завдання:

- сформувати вміння працювати в команді;
- сформувати навички відповідальної поведінки;
- навчити учнів прийнятних способів зняття фізичного і психологічного напруження; розвиток емоційної саморегуляції;
- розвинути та зміцнити впевненість у собі;
- сформувати комунікативні здібності і навички спілкування;
- розвивати здібності адекватного сприйняття себе та оточуючих.

Тема заходу	Форми роботи
"Формула здорового способу життя". (Правила людських стосунків).	година спілкування
Знайомий і незнайомий я.	година спілкування
Навіщо себе оцінювати.	година спілкування
Як себе оцінювати.	година спілкування
Мій щоденник. Що я хочу розповісти про	презентація

<i>себе.</i>	
<i>Ти особливий. Ми особливі.</i>	година спілкування
<i>Я в своїх очах і в очах інших людей.</i>	заняття з елементами тренінгу
<i>Ти талановитий!</i>	заняття з елементами тренінгу
<i>Планування часу. Домашні завдання.</i>	заняття з елементами тренінгу
<i>Про почуття і співчуття.</i>	година духовності
<i>Мій настрій у кольорі.</i>	заняття з елементами тренінгу
<i>Образ. Чому ми ображаємося?</i>	заняття з елементами тренінгу
<i>Чесноти бувають різними.</i>	година спілкування
<i>Як подолати роздратування та погані настрої.</i>	заняття з елементами тренінгу
<i>Будьмо взаємно красивими (додаток 5).</i>	урок мудрості
<i>Що сприяє порозумінню між людьми?</i>	година духовності
<i>Сварка. Як реагувати на конфліктні ситуації. Формула вирішення конфлікту.</i>	соціодрама
<i>Вперед - до успіху!</i>	заняття з елементами тренінгу

Модуль 2

Бджола - праця, а мед - любов

Мета:

сприяння спільному пошуку розв'язання життєво важливих завдань шляхом розвитку партнерських, демократичних стосунків в колективі через залучення вихованців до колективних творчих справ; створення умов для прояву, становлення та розвитку потенційної обдарованості учнів.

Завдання:

- 1.Спрямувати КТС на збагачення колективу і особистості соціально цінним досвідом, на вдосконалення творчих здібностей, потреб і партнерських стосунків;
- 2.Розвивати самостійність, ініціативу учнів, їх ставлення до загальнолюдських цінностей, а також розвиток їх моральних, етичних, трудових, естетичних, науково-пізнавальних, світоглядних позицій.

Тема заходу	Форми роботи
"Перший гімназійний бал". Свято-зустріч, імпровізовані конкурси-блискавки.	світський бал
Філософський стіл " Бути гімназистом - це відповідально": 1.характеристика життєвої позиції гімназиста; 2.екскурсія по музею гімназії.	година спілкування
"У кожному з нас ховається таємниця і скарб, який ми покликані відкрити". (Проведення виборів координаційної ради класного колективу).	відкритий мікрофон
Волонтерська акція, присвячена Дню людей похилого віку.	день добрих справ

"Десята студія" - зразок класної телепередачі. (Зустріч з директором телеканалу TV-4 Ю.Винокур).	година творчості
Майстерня "Золота фантазія" - складання вітань з нагоди Дня учителя, випуск класної тематичної газети.	КТС
Свято "першої канапки". (Екскурсія цікавими місцями Тернопільщини).	підготовка до свята
"Розкажи мені про себе". (Створення власної сторінки в класному альбомі).	захист проектів
"День Захисника Вітчизни". (Підготовка конкурсів, вітань).	підготовка до свята
"Новорічна фантазія" - створення новорічних букетів (в рамках акції "Замість ялинки - новорічний букет").	КТС
"Різдвяні зустрічі" (презентація родинних традицій святкування Різдва)	свято з учнями та батьками
Оформлення стенду "Булик - творчий центр".	презентація
Підготовка конкурсів, вітань до святкування 8 Березня.	КТС
"Панна Весняночка"	свято з учнями та батьками
"Усміхніться, джентльмени!".	свято з учнями та батьками
"Кожен предмет як окрема планета"	заняття з елементами тренінгу
"Свято першої канапки"	екскурсія
Вечір цікавої науки "Майбутнє планети залежить від нас" (присвячений Дню Землі).	година духовності

Модуль 3

Пасіку - до медоносів підвезеш – меду набереш

Мета:

Співпраця з батьками з питань розвитку творчого потенціалу вихованців.
Психолого-педагогічна просвіта батьків.

Завдання:

- 1.Орієнтувати кожного батька на розвиток в дитини нових психо-соціальних потенціальних можливостей, через врахування її індивідуальних особливостей
- 2.Формувати в батьків уміння бачити потенційні можливості своїх дітей.
- 3.Розширити, поглибити та закріпити знання про виховання дітей.
- 4.Розвинути комунікативні можливості батьків, їх уявлення про себе і про дитину; пошук оптимальних шляхів спілкування з дитиною , методів виховання дитини, активізації її внутрішніх психологічних ресурсів для вирішення різноманітних проблем виховання і розвитку.

Тема заходу	Форми роботи
<i>"Приємно познайомитися! Ми - батьки п'ятикласників!"</i> 1. Вправа "Образ щасливої дитини". 2. Міні-лекція "Особливості адаптації гімназистів до нових умов навчання". 3. Робота в групах по визначенню умов, що сприяють повноцінному розвитку дитини.	тренінг для батьків
<i>"Ставлення батьків" - дослідження особливостей дитячо - батьківських взаємостосунків у родинях вихованців.</i>	діагностика для батьків
<i>"Стилi батьківської поведінки"</i> 1. Міні-лекція "Стилi поведінки батьків" 2. Вправа "Типи сімей". 3. Вправа "П'ять шляхів до серця дитини".	тренінг для батьків
<i>"Життя учнів - це перерва" - про особливості спілкування молодших підлітків.</i>	батьківська конференція
<i>"Спрямованість особистості і розвиток здібностей у дітей".</i>	батьківські збори
<i>"Засоби і методи педагогічного впливу на підлітка в сім'ї".</i>	батьківська конференція
<i>"Наші досягнення" - підсумки навчально-виховної діяльності вихованців за навчальних рік.</i>	батьківські збори

Модуль 4

У пасічників одна мова : пасіка і мед

Мета:

впровадження системи особистісно орієнтованого виховання, яка базується на технологіях психолого-педагогічного проектування.

Завдання:

1. Створити сприятливі умови для прояву , становлення та розвитку партнерських стосунків в колективі вихованців;
2. Провести комплексну психолого-педагогічну діагностику особистісного розвитку учнів;
3. Здійснити моніторинг розвитку класного колективу;
4. Змодельовати сюжетну лінію виховної системи 1(5)-А.

Тема заходу	Форми роботи
"Особливості формування учнівського колективу" , "Створення сприятливого психологічного мікросередовища". (Консультація з к.п.н. Кікінежді О.М., к.п.н. Николиним М.М.).	консультація з науковцями
Первинна комплексна психолого - педагогічна діагностика учнів на основі програми В.О. Киричука "Універсал" (І зріз).	психолого-педагогічна діагностика
Аналіз результатів діагностики.	індивідуальна консультація з психологом
Кореляційний аналіз та визначення основних проблем та потенційних можливостей розвитку вихованців; постановка завдань та визначення ефективних засобів впливу .	конструювання задач особистісного розвитку

<i>Моделювання сюжетної лінії виховної системи 1(5)-А класу.</i>	підготовка матеріалів
<i>"Особливості адаптації учнів 1(5)-А класу до навчально-виховного процесу гімназії".</i>	психолого-педагогічний консилиум
<i>Комплексна психолого - педагогічна діагностика учнів на основі програми В.О. Киричука "Універсал" (II зріз).</i>	психолого-педагогічна діагностика
<i>Порівняльний аналіз результатів двох діагностичних зрізів. Корекція та постановка завдань, визначення ефективних засобів впливу . Створення сюжетної лінії навчально-виховної роботи на 2013-2014 н.р.</i>	конструювання задач особистісного розвитку
<i>Моніторинг особистісного розвитку гімназиста-першокласника.</i>	психолого-педагогічний консилиум